

ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ У СУДОВОМУ РОЗГЛЯДІ СПРАВ ПРО КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Олексій Кравчук, суддя ВАКС
д.ю.н., професор

Корупційні правопорушення:

- Кримінальні (зловживання службовим становищем, розтрата, заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем, відмивання коштів, ухилення від сплати податків та ін).
- Адміністративні;
- Адміністративно-господарські;
- Цивільні (господарські) – порушення умов договору, завдання збитків тощо

Використання цифрових технологій при розгляді справи в суді

- Портал Електронний суд (особистий кабінет)
- Портал Дія
- Системи надавачів послуг КЕП
- Програмно-технічний комплекс SRS-Femida та інші судові програми фіксування судового процесу
- ДЗ та інші програми документообігу суду
- Загальнодоступне програмне забезпечення (Zoom, Skype, із функцією демонстрації екрану)
- Програми щодо відтворення медіафайлів (різні плеєри (в т.ч. ті, що забезпечують шифрування), графічні, табличні редактори)
- Програми експертів, що забезпечують доступ до збережених даних телефонів і комп'ютерів.
- Комплекс електронного суду eCase

Принципи дистанційної участі в судовому засіданні в кримінальному процесі* (відповідно до змін за Законом № 3604-IX від 23.02.2024):

- пріоритетність відеоконференції з власних технічних засобів над відеоконференцією з іншого суду;
- покладення ризику технічної неможливості на віддаленого учасника;
- можливість устанавлення особи віддаленого учасника з допомогою кваліфікованого електронного підпису;
- технічне поєднання відеоконференції та технічного фіксування судового процесу.

* визначено автором

Покладення ризику технічної неможливості на віддаленого учасника

6. Ризики технічної неможливості участі в відеоконференції поза межами приміщення суду з використанням власних технічних засобів, переривання зв'язку тощо несе учасник кримінального провадження, який подав відповідне клопотання.

У разі технічної неможливості участі в відеоконференції поза межами приміщення суду з використанням власних технічних засобів, переривання зв'язку в учасника кримінального провадження, участь якого є обов'язковою, суд відкладає судовий розгляд.

Якщо технічна неможливість участі в відеоконференції поза межами приміщення суду з використанням власних технічних засобів, переривання зв'язку мають ознаки зловживання правом з метою затягування судового розгляду, суд своєю вмотивованою ухвалою може позбавити учасника кримінального провадження права участі в відеоконференції поза межами приміщення суду з використанням власних технічних засобів у цьому кримінальному провадженні.

***Частина 6 статті 336 КПК
в редакції Закону № 3604-IX від 23.02.2024***

Можливість установалення особи віддаленого учасника з допомогою кваліфікованого електронного підпису

5. Учасники кримінального провадження беруть участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції поза межами приміщення суду з використанням власних технічних засобів та кваліфікованого електронного підпису згідно з вимогами Положення про Єдину судову інформаційно-комунікаційну систему та/або положень, що визначають порядок функціонування окремих підсистем (модулів) Єдиної судової інформаційно-комунікаційної системи.

*Частина 5 статті 336 КПК
в редакції Закону [№ 3604-ІХ від 23.02.2024](#)*

Пріоритетність відеоконференції з власних технічних засобів над відеоконференцією з іншого суду

- Черговість розміщення норм в ст. 336 КПК

Технічне поєднання відеоконференції та технічного фіксування судового процесу

- Використання електронного кабінету, де потім є доступ до відеозаписів засідань
- Фактично визначена конкретна система відеоконференцзв'язку, що унеможлиблює використання загальноприйнятих технічних засобів

- Розширення застосування ВКЗ з власних технічних засобів у воєнний час:

Очевидні переваги:

- Зменшуються ризики відкладення через припинення роботи судів через тривогу пропорційно до кількості задіяних областей,
- Зменшуються логістичні проблеми учасників;
- зменшується навантаження на учасників і судову систему, в т.ч. організаційне (зокрема, щодо сховищ, (під час КОВІД - епідемічне);
- Особливо це актуально для великих справ, де багато учасників перебувають у різних місцях
- якість зв'язку значно вища (бо канал не ділиться на багато камер, які є в залах судів)
- закордонні юрисдикції широко працюють по Zoom

Відкриті питання

- Якщо учасник знаходиться за кордоном, з'являється за викликом за телефоном на ВКЗ, чи немає процесуальних перешкод для проведення ВКЗ з власних технічних засобів (без МПД)?
- Як виконувати обвинувальний вирок, якщо особа є за кордоном?

Обладнання для відеоконференції та фіксування судового процесу

Дякую за увагу!!!

**ВИЩИЙ
АНТИКОРУПЦІЙНИЙ
СУД**

HIGH ANTI-CORRUPTION COURT